

EUROPA-NÆVNETS ÅRSRAPPORT 2018

1. Indledning

2018 var et begivenhedsrigt år for Europa-Nævnet med fordeling af en ekstra tilskudspulje til en række borgerhøringer i regeringens initiativ "En styrket EU-debat", gennemførelse af overleveringskonferencen om resultaterne fra borgerhøringerne samt nævnets Erfaringskonference for tilskudsmodtagerne, udgivelse af treårsberetningen og studietur til Strasbourg med en række møder med interessenter og repræsentanter for europæiske institutioner.

Europa-Nævnet gennemførte ligeledes to ansøgningsrunder i Pulje C i 2018 samt igangsatte et stort fælles projekt med de landsdækkende EU-oplysningsorganisationer om EU-debat i alle egne af landet.

2. Nævnets sammensætning

Europa-Nævnet beskikkes efter indstilling af de fem største partier i Folketinget.

Nævnet bestod i 2018 af:

Anne-Marie Meldgaard - formand (S)

Henrik Høegh – næstformand (V)

Steen Thomsen (DF)

Holger Vestergaard (LA)

Susanne Flydtkjær (EL)

3. Regelgrundlag

Rammerne for Europa-Nævnets arbejde og kriterier for at modtage støtte gennem de fire puljer er beskrevet i Finanslovens tekstanmærkninger og tre bekendtgørelser.

Kulturministeren udstedte nye bekendtgørelser, der trådte i kraft 1. juli 2017. De nye bekendtgørelser fik virkning for tilskud bevilget til aktiviteter, der blev gennemført fra 1. januar 2018.

Nedenstående udgjorde Europa-Nævnets regelgrundlag i 2018:

- Finanslovskonto 21.51.01.40
- Tekstanmærkninger nr. 200. ad 21.51.01 samt Ad tekstanmærkning nr. 200
- Bekendtgørelse nr. 630 af 2. juni 2017 om Nævnet for Fremme af Debat og Oplysning om Europa
- Bekendtgørelse nr. 631 af 2. juni 2017 om tilskud til Folketingets partier og danske partier og bevægelser indvalgt i Europa-Parlamentet til fremme af debat og oplysning i Danmark om Europa
- Bekendtgørelse nr. 632 af 2. juni 2017 om tilskud til fremme af debat og oplysning i Danmark om Europa

4. Bevilling 2018 – samlet oversigt

Europa-Nævnets ordinære bevilling i 2018 var på 20,8 mio. kr., hvoraf 19 mio. kr. skulle fordeles til oplysningsprojekter om Europa, mens 1,8 mio. kr. gik til administration. Derudover fik nævnet mulighed for at anvende 1.000.000 kr. af de indefrosne, videreførte midler fra tidligere år til en ekstra pulje om en styrket EU-debat.

Tilskudsmodtagerne får tilskud fra 4 puljer, hvoraf der i 3 af puljerne (Partipuljen, Pulje A og Pulje B) ydes tilskud for en 3-årig periode. En ny treårig periode startede 1. januar 2018.

Ansøgningsrunden for disse 3-årige tilskud i perioden 2018-2020 blev afholdt i efteråret 2017 og afgørelserne meddelt medio december 2017. Tilskuddene bliver givet under forudsætning af finanslovens vedtagelse og tilskuddets optagelse på finansloven i 2019 og 2020. Nævnet fordelte ikke de fulde beløb afsat til pulje B i perioden 2018-2020, se tabel 1. Tiloversblevne midler i Pulje B skal ifølge tekstanmærkningerne i finansloven fordeles i Pulje C, se tabel 2.

I den fjerde pulje, Pulje C blev der afholdt to ansøgningsrunder for tilskud til projekter, der blev gennemført i 2018. I første ansøgningsrunde, som blev afholdt i efteråret 2017, og som vedrørte oplysningsaktiviteter i hele 2018, blev godt 2 mio. kr. fordelt. I 2. ansøgningsrunde, hvor afgørelserne blev offentliggjort i maj 2018, blev der fordelt godt 2,5 mio. kr. til aktiviteter i 2. halvdel af 2018. Derudover blev der af puljen bevilget 0,3 mio. kr. til et årsprogram til en organisation, som på sigt kan blive berettiget til tilskud fra Pulje A og 0,6 mio. kr. til et fælles projekt med de landsdækkende EU-oplysningsorganisationer, se afsnit 8 og 10.1.

Tabel 1. Oversigt over Europa-Nævnets bevilling og forbrug 2018

Formål	Finanslovsbevilling opregnet til prisniveau 2018, kr.	Forbrugt til tilsagn og administration, kr.
Partipuljen (9 tilsagn)	7.763.441	7.763.441
Pulje A (4 tilsagn)	3.268.817	3.268.817
Pulje B (12 tilsagn)	3.779.570	3.403.369
Pulje C (74 tilsagn)	4.188.172	5.579.638
Ekstra pulje til styrket EU-debat (6 tilsagn)	1.000.000	1.000.000
Tilskud i alt	20.000.000	21.015.265
Europa-Nævnets administration	1.800.000	1.801.000
I alt	21.800.000	22.816.265

Udover at tiloversblevne midler i Pulje A og Pulje B overføres til fordeling i Pulje C, kan tilbagebø af tilskud genanvendes til nye tilsagn inden for samme finansår (ses i tabel 2). Derfor er forbruget til tilsagn højere end årets finanslovsbevilling for Pulje C.

Tilbagebø er tilskud til projekter, der bortfalder eller bruger mindre end bevilget.

Tabel 2. Oversigt over økonomi i Pulje C 2018

Bevilling på Finanslov 2018	4.188.172
Overført fra Pulje B	376.201
Forbrugt tilbageløb 2018	1.015.265
I alt til fordeling 2018	5.579.638
Tilsagn i 1. runde	2.085.250
Tilsagn i 2. runde	2.594.388
Ordinære puljetilskud	4.679.638
Årsprogram til EuropaNU	300.000
Fælles projekt med landsdækkende organisationer*	600.000
I alt bevilgede tilskud 2018	5.579.638

*Se beskrivelse i afsnit 8

Der var i alt et tilbageløb på 1.674.842, hvoraf 1.015.265 kr. blev recirkuleret og anvendt til nye bevillinger. Det resterende beløb ved udgangen af året på 659.577 kr. indefrysnes i statskassen til evt. brug ved særlige behov.

5. Partipuljen

Partipuljen kan søges af partier og bevægelser valgt ind i Folketinget eller Europa-Parlamentet. Selvom Partipuljens bevillinger er 3-årige, er tilskuddene i de tre år ikke nødvendigvis de samme. Tilskuddene bliver hvert år udregnet i forhold til mandater i folketinget og i Europa-Parlamentet.

Tabel 3. Fordeling af tilskud i partipuljen 2018-2020

Parti/Bevægelse	Tilskud 2018	Tilsagn* i 2018-2020
Alternativet	447.276	1.194.286
Dansk Folkeparti	1.525.532	4.266.857
Det Konservative Folkeparti	599.031	1.653.905
Det Radikale Venstre	846.630	2.374.095
Enhedslisten	511.173	1.368.000
Folkebevægelsen mod EU	503.186	1.393.333
Socialdemokraterne	1.669.300	4.657.714
Socialistisk Folkeparti	615.005	1.697.333
Venstre	1.046.307	2.869.905
I alt Partipuljen	7.763.441	22.800.000

* De treårige tilsagn er oplyst i prisniveau 2016. Det årlige tilskud er opregnet med den statslige prisregulering.

Liberal Alliance har valgt ikke at søge tilskuddet i perioden 2018-2020.

6. Pulje A

Organisationer, der har oplysning om Europa som hovedformål modtager treårige tilskud gennem Pulje A.

Tabel 4. Fordeling af tilskud i pulje A 2018-2020

Pulje A	Tilskud 2018	Tilsagn* 2018-2020
Demokrati i Europa Oplysningsforbundet (DEO)	1.101.523	3.235.000
Den Danske Europabevægelse	1.055.556	3.100.000
Fagbevægelsen mod Unionen	284.319	835.000
Foreningen Nyt Europa	827.419	2.430.000
I alt pulje A	3.268.817	9.600.000

* De treårige tilsagn er oplyst i prisniveau 2016. Det årlige tilskud er opregnet med den statslige prisregulering.

7. Pulje B

Organisationer, der har oplysning om Europa som delformål modtager tilskud fra Pulje B.

Tabel 5. Fordeling af tilskud i pulje B 2018- 2020

Pulje B	Tilskud 2018	Tilskud* 2018 - 2020
Afrikakontakt	233.244	685.000
AOF Danmark	364.337	1.070.000
Dansk Friskoleforening	178.763	525.000
NOAH	306.452	900.000
Det Økologiske Råd	200.787	589.680
Efterskoleforeningen	234.946	690.000
Europæisk Ungdom Danmark	340.502	1.000.000
FIC	728.674	2.140.000
Folkehøjskolernes Forening	408.602	1.200.000
Foreningen Globalnyt	61.290	180.000
INFORSE-Europe	134.790	395.856
Liberalt oplysningsforbund LOF	210.982	619.620
I alt Pulje B	3.403.369	9.995.156

* De treårige tilsagn er oplyst i prisniveau 2016. Det årlige tilskud er opregnet med den statslige prisregulering.

Europa-Nævnet fandt ikke grundlag for at fordele 1.104.844 kr. over de tre år i Pulje B, svarende til 368.281 kr. pr. år i 2016-prisniveau. Opregnet med den statslige prisregulering var der 376.201 kr. til rest i pulje B i 2018, som blev overført til Pulje C i henhold til reglerne anført i finansloven, tekstanmærkning nr. 200, stk. 3, nr. 4.

8. Pulje C

Tilskud fra denne pulje gives til enkeltstående lokale aktiviteter eller større regionale eller landsdækkende projekter. Både organisationer, virksomheder og privatpersoner kan søge om tilskud fra puljen, der i modsætning til de øvrige puljer, ikke tildeles for en treårig periode. Projekterne skal gennemføres inden for tilskudsåret. Tilskud ydes efter ansøgning, der skal indeholde en projektbeskrivelse og budget for aktiviteten. Der afholdes to ansøgningsrunder om året.

Europa-Nævnet har desuden mulighed for at anvende midler fra Pulje C til større enkeltstående landsdækkende oplysningsaktiviteter, hvor nævnet og de landsdækkende aktører i tæt

samspil sætter fokus på fælles temaer. I 2018 inviterede nævnet de landsdækkende EU-oplysningsorganisationer til en fælles kampagne med titlen *Styrkelse af EU-debat i alle egne af landet*. Fire af organisationerne er partnere i projektet, som Nævnet afsatte 600.000 kr. til. Projektet startede i december 2018 og løber 2019 ud.

Nævnet har også mulighed for at anvende maksimalt 300.000 kr. årligt af Pulje C til organisationer, som på sigt er mulige pulje A- eller B-organisationer. Pengene skal bevilges til ét-årige aktivitetsprogrammer. EurpopaNu, som ansøgte om tilskud i pulje A for 2018-2020 og opfyldte alle betingelser på nær et krav om at have eksisteret i minimum 2 år på ansøgningstidspunktet, fik tildelt 300.000 kr. i 2018 fra Pulje C efter tekstanmærkning nr. 200 i finansloven, stk. 3 litra c, nr. 3.

Tabel 6. Ansøgninger og tilsagn i pulje C fordelt på ansøgningsrunder i 2018

2018	An- tal an- sø- gere	Samlede pro- jektbudgetter i ansøgningerne i kr.	Ansøgt be- løb i kr.	Bevilget beløb i kr.	An- tal til- sagn	Gennem- snitligt tilskud i kr.
1.runde	67	14.767.666	6.801.686	2.085.250	32	65.164
2.runde	65	11.769.515	5.474.727	2.594.388	39	66.523
Ordinære run- der	132	26.537.181	12.276.413	4.679.638	71	65.910
Fællesprojekt	1			600.000	1	
1-årsprogram	1			300.000	1	
I alt	134			5.579.638	73	

I de to ansøgningsrunder i 2018 var der 41 nye ansøgere, der ikke tidligere har fået tilskud. Det svarer til 31 % af alle ansøgningerne i 2018. Af de 41 nye ansøgere kom 23 fra København og omegn, 16 fra Jylland, 1 fra Sjælland uden for hovedstadsområdet og 1 fra Fyn og øerne.

I alt 30 nye ansøgere kom fra de store byer (22 fra København, 6 fra Aalborg og 2 fra Aarhus) og kun 11 uden for de store byer.

Tilskud fra Pulje C i de ordinære ansøgningsrunder kan søges til eksempelvis debattmøder, konferencer, udarbejdelse af oplysnings- og undervisningsmateriale, produktion af TV- og radio-programmer, etablering af webinformation og andet, som f.eks. brætspil, rollespil og tværgående initiativer.

Tabel 7. Fordeling af ansøgninger på typer af projekter i 2018

Type	Antal ansøgninger	Antal afslag	Antal til-sagn	Tilskud i alt i kategorien
Arrangementer mv.	43	22	21	1.330.195
Radio/TV	45	19	26	1.634.898
WEB	18	10	8	505.000
Oplysnings- og undervisningsmateriale mv.	13	3	10	680.545
Andet	13	7	6	529.000
I alt	132	61	71	4.679.638

9. Ekstra oplysningsaktivitet i 2018 - En styrket EU-debat

I 2018 fik Europa-Nævnet af regeringen til opgave at styrke EU-debatten i Danmark ved at engagere civilsamfundet. En million kr. af nævnets indefrosne restmidler fra tidligere år blev optøet til formålet.

Nævnet udbød den 9. maj 2018 de optøede midler som tilskud til de fem landsdækkende EU-debatorganisationer – Demokrati i Europa Oplysningsforbundet (DEO), Den Danske Europabevægelse, Europa*Nu*, Fagbevægelsen mod unionen (FMU) og Nyt Europa.

Det var vigtigt for Europa-Nævnet, at debatterne kom så langt ud i landet som muligt og bredt engagerede den danske befolkning. Det lykkedes over al forventning.

De fem organisationer afholdt 79 borgerhøringer i 69 byer over hele landet. Der deltog over 3300 danskere fra stort set alle samfundsgrupper og i alle aldre fra 15 til mindst 85.

Initiativet kom i gang på baggrund af den franske præsident Emanuel Macron's tale den 7. september 2017, hvor han lovede at de europæiske borgere ville blive engageret i diskussionerne om EU's fremtid. Den danske regering besluttede at styrke EU-debatten i Danmark i samarbejde med Folketinget og civilsamfundet.

Synspunkterne fra de mange borgerhøringer blev overleveret til regeringen og et panel af politikere fra alle partierne samt Folkebevægelsen mod EU ved en stor afsluttende konference på Christiansborg den 20. november 2018 for at indgå i regeringens fremlæggelse af de danske synspunkter i den brede debat på EU-niveau om EU's fremtid.

Nævnet og de fem organisationer har desuden udgivet en bog *Borgertanker Om Fremtidens EU*, som opsummerer borgerhøringerne.

10. Europa-Nævnets initiativer i 2018

Europa-Nævnet har fortsat det meste af den strategiske linje fra forrige periode, nemlig:

- at arbejde for stor geografisk spredning af såvel tilskud som oplysning og debat,
- at tiltrække nye ansøgere,
- og at sikre korrekt forvaltning.

Nævnet er imidlertid ophørt med at udmelde indsatsområder for ansøgningsrunderne i Pulje C. Der arbejdes derfor ikke mere efter en bevidst kampagnestrategi i uddelingen af tilskuds-midler. Baggrunden er et nyt ønske i nævnet om at undgå at styre debatten i bestemte ret-ninger.

I forlængelse af den strategiske linje har nævnet igangsat en analyse af den geografiske dækningsgrad for nævnets tilskud, som har ført til udarbejdelse af en ny markedsføringsstra-tegi. Elementerne i startegien har været grundigt debatteret på nævnets møder i 2018 og udrullet i løbet af året. Virkningen vil dog først kunne spores i 2019.

Markedsføringsstrategiens hovedelementer er

- Større synlighed på sociale medier
- Alliancer med tilskudsmodtagerne om gensidig omtale
- Omlægning af dagbladsannoncering til annoncer i ugeaviser samt på sociale medier.

Umiddelbart kan det konstateres, at nævnet rammer nye målgrupper med den nye strategi og at især den forøgede aktivitet på Facebook har styrket kendskabet til Europa-Nævnets puljer og de mange arrangementer, der afholdes for tilskudsmidlerne.

10.1. Styrkelse af EU-debatten i alle dele af landet.

Som omtalt ovenfor kan nævnet gennemføre egne initiativer i samarbejde med de landsdæk-kende aktører.

For at styrke oplysning og debat i de geografiske områder, hvor nævnet modtager få ansøg-ninger, har nævnet taget initiativ til et stort fælles projekt med EU-oplysningsorganisationer-ne om debatter i hele landet uden for de store byer. I den forbindelse undersøges mulighe-den for at udvide samarbejdet med folkeoplysningen, og skabe alliancer med folkehøjskoler-ne samt folkebibliotekerne, som generelt har stor lokal betydning som fysisk samlingssted med god appel til brugerne og stigende besøgstal på tværs af aldersgrupper.

Der er i 2018 udviklet 2 debatpakker om henholdsvis valgdebatter forud for Europaparla-mentsvalget samt om tema-debatter om valgets aktuelle temaer. Hver debat gennemføres af flere af organisationerne i fællesskab og med et fælles markedsføringsmateriale.

Både før og efter valget til Europa-Parlamentet er det vigtigt, at borgerne er med til at debat-tere, hvad vi vil med Europa. Hvor skal EU hen? Det spørger vi danskerne om i 2019.

10.2. Erfaringskonferencen i København

Den 18. september 2018 afholdt nævnet årets erfaringskonference på Arbejdermuseet i sam-arbejde med Europa Parlamentet i Danmark. Erfaringskonferencen har været afholdt siden

2011, og er blevet til ud fra et ønske fra tilskudsmodtagerne om at etablere et forum for viden- deling og erfaringsudveksling.

Åbningstalen blev holdt af undervisningsminister Merete Riisager. Undervisningsministeren pegede på at især unge skal vide og føle, at de har indflydelse. EU skal i det hele taget tætte- re på borgerne. Bl.a. derfor har undervisningsministeren indgået en aftale med sin franske kollega om et udvekslingsprogram for gymnasieelever. Ministeren fremhævede desuden mi- nisteriets arbejde med demokratiforståelse, som ikke kun handler om at deltage i valg, men især om de grundlæggende værdier. Demokrati skal opfindes af hver ny generation.

Anne Mette Vestergaard, Europa-Parlamentet i Danmark forberedte deltagerne på EP-valget og opfordrede til samarbejde om at gøre det "cool" at forsvare vores demokrati og stemme.

Julie Rosenkilde, sekretariatsleder, Nyt Europa gav et inspirationsoplæg om organisationens valgaktiviteter. Nyt Europa laver fælles europæisk valgkampagne med de store europæiske hovedorganisationer, som Nyt Europa deler værdier med. Kampagnen hedder "Det Europa vi ønsker" og fokuserer på bl.a. klima og demokrati.

Eftermiddagen bød på tre værksteder

1. Sociale medier ved Benjamin Elbert
2. Få fat i lokalpressen ved Gertrud Højlund
3. Nå dit publikum, hvor de er ved Anne Mette Vestergaard med udveksling af inspirati- on og idéer til happenings, events og arrangementer, der fanger borgerne i deres egne rammer.

Konferencen blev afsluttet af Marlene Wind, professor på Københavns Universitet, som satte rammen for den europæiske kontekst, hvori valget vil foregå. Marlene Wind mente, at det er det vigtigste EP-valg nogensinde.

Hun fremhævede, modsat mange andre, at der i høj grad er en fælles europæisk offentlighed med megen debat. Den grundlæggende helt nødvendige debat lige nu er, hvilke værdier EU skal bygge på – liberalisme versus iliberalisme. Problemstillingen handler ifølge Marlene Wind ikke om øst-vest, men om autoritært styre versus demokrati.

Der var generelt stor tilfredshed med arrangementet, hvor ca. 100 deltog.

10.3. Europa-Nævnet i Strasbourg

På baggrund af det store udbytte, som nævnet tidligere har haft af møderækker i Bruxelles besluttede nævnet at gennemføre en studietur i 2018 til Strasbourg.

I Parlamentet fik nævnet drøftelser med parlamentarikerne Christel Schaldemose, Morten Lykkegaard, Morten Helveg Petersen, Anders Vistisen og Rina Ronja Kari. Parlamentarikerne fremhævede bl.a. de forskellige arbejdsprocesser, der er i Parlamentet og i det danske Folke- ting og mulige konsekvenser af det forestående EP-valg samt Brexit.

Desuden mødtes nævnet med Peter Bonner som repræsentant for EU's ombudsmand. Han fremhævede at ombudsmanden Emily O' Reilly især arbejder for mere åbenhed i systemet. Nævnet mødtes også med Malene Chaucheprat fra Europa-Parlamentets pressetjeneste, der bl.a. fremhævede kampagnen for at få folk til at stemme til Parlamentsvalget.

Uden for Parlamentet havde nævnet meget interessante møder med ambassadør ved Europarådet Arnold de Fine Skibsted om bl.a. det danske formandskab samt med dommer Jon Kjølbros i Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol om domstolens arbejde.

11. Fremtidige udfordringer og tiltag

Det er fortsat en udfordring at få EU-debatter på især Fyn, Sjælland og øerne, men også Syd og Sønderjylland er sparsomt repræsenteret i forhold til befolkningen. Nævnet gennemfører derfor lokale debatter uden for de store byer i samarbejde med EU-oplysningsorganisationerne. Projektet er igangsat i 2018, men debatterne gennemføres i 2019 og indgår desuden som nævnets særlige indsats i forberedelserne af befolkningen til Europa-Parlamentsvalget 26. maj.

I 2019 bliver valgarrangementerne i det hele taget meget intensiveret med midler fra Europa-Nævnet, og civilsamfundsorganisationerne bidrager med værdifuld oplysning om valgets temaer samt mange ekstra debatter med kandidaterne til Europa-Parlamentet.

Europa-Nævnets nye markedsføringsstrategi afprøves i fuld skala i 2019. Målet er at flere borgere og organisationer bliver opmærksomme på tilskudsmuligheden, og at nævnet modtager flere ansøgninger fra nye ansøgere.

I efteråret ønsker nævnet at tage initiativ til en ny række arrangementer i alle egne af landet med oplysning om konsekvenserne af Europa-Parlamentsvalget og det nye politiske landskab, som fællesskabet skal udvikles i. Nævnet vil indgå strategiske partnerskaber i den forbindelse.

Den årlige erfaringskonference afholdes den 20. september 2019 og de to ansøgningsrunder i Pulje C vil have frist henholdsvis 11. marts og 7. oktober 2019.